

Invidia

Pentru studiul de săptămâna aceasta, citește: Isaia 14,12-14; Iacov 3,16,17; Exod 20,17; Geneza 37; 1 Samuel 18; Mat. 12,14

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Furia este fără milă și mânia năvalnică, dar cine poate sta împotriva geloziei?” (Proverbe 27,4)

Invidia (*gelozia* sau *pizma*, cum mai apare în textul biblic) este una dintre emoțiile cele mai distrugătoare. Ea este cea mai veche formă a păcatului (Is. 14,14) și poate afecta nu numai relațiile dintre oameni (2 Cor. 12,20), ci și sănătatea personală (Prov. 14,30).

De regulă, invidia este simțită în legătură cu cineva, obiectul ei fiind persoana percepută ca rival sau pericol. Ca urmare, invidia provoacă deseori acte de violență, fie psihică (abuz verbal, bârfă, critică), fie fizică. Există vreun om care să nu fi simțit vreodată nefericirea pe care o aduce această emoție?

Studiul acesta ne prezintă câteva persoane care au îngăduit ca invidia să le afecteze comportamentul: Satana, frații lui Iosif, regele Saul și preoții cei mai de seamă din vremea Noului Testament. Consecința a fost întotdeauna dezastruoasă.

De asemenea, merită notat că aceste persoane invidioase se bucurau de un statut și de privilegii înalte. Totuși, au ajuns să urască pe altcineva pentru statutul său sau pentru ceea ce avea.

Domnul vrea să stăm departe de această cale greșită și îi îndeamnă pe copiii Săi să-și iubească semenii până într-acolo, încât să se bucure de darurile pe care aceștia le au, de realizările și de posesiunile lor, așa cum se bucură de cele pe care le au ei înșiși.

1. De ce a fost alungat Satana din cer? Is. 14,12-14. Cerul era un mediu desăvârșit și totuși această trăsătură de caracter teribilă a reușit să apară. Ce ne spune aceasta despre libertate?

Lucifer, cea mai frumoasă ființă care a ieșit din mâinile lui Dumnezeu, a primit în cer locul imediat următor după cel al Dumnezeirii. Rangul, frumusețea și inteligența lui erau supreme, totuși păcatul a apărut în el (Ezech. 28,12-15). Pacea și fericirea desăvârșită a tuturor ființelor create au fost mult tulburate din cauza acestui act de înălțare de sine și de invidie față de Hristos.

„Voi fi ca Cel Preaînalt” (Is. 14,14) a fost gândul care a adus disensiune, răzvrătire, violență și multă suferință în rândul tuturor locuitorilor cerului și apoi în întreaga familie omenească. „Satana a fost invidios pe Isus. El a dorit să fi fost consultat în privința creării omului și, pentru că nu i se ceruse sfatul, s-a umplut de invidie, gelozie și ură. Dorea să primească cele mai înalte onoruri în cer, alături de Dumnezeu.” – Ellen G. White, *Experiențe și viziuni*, pag. 145

Să privim, prin contrast, la Isus. Reacția Sa la apariția păcatului (prin gelozie și egoism) este dispoziția de a Se smeri până la nivelul cel mai de jos al omenirii, acceptând să fie omorât, ca un criminal, pentru ca oricine să poată fi scăpat de distrugerea finală adusă de păcat (2 Tes. 1,9).

2. Ce lucruri pune Iacov în contrast? Ce ne spune aceasta despre natura distructivă și demonică a invidiei? Iacov 3,16.17

Stă în firea noastră păcătoasă ca, odată comisă prima faptă rea, pe a doua să o facem mai ușor. Noi pornim pe calea rea din invidie sau din ambiție egoistă, dar rezultatul pare a fi o mare mulțime de păcate: „tulburare și tot felul de fapte rele” (vers. 16), după cum afirmă Iacov. Vestea bună este că avem la dispoziție o altă opțiune, înțelepciunea de sus, care este descrisă astfel: „curată, apoi pașnică, blândă, ușor de înduplecat, plină de îndurare și de roduri bune, fără părtinire, nefățarnică” (vers. 17).

Lucifer nu a ținut cont de tot ce avea, ci a ales să râvnească la ceea ce avea Hristos. De câte ori nu facem și noi la fel! Câtă invidie nutrești față de cei care au mai „mult” decât tine? Cum poți învinge această emoție periculoasă?

Adesea, invidia ia naștere în sufletul unor oameni foarte apropiați, fapt care poate avea consecințe și mai grave. Este adevărat că în prezent o mare parte dintre agresioni (fizice sau psihice) au loc în cerul familiei, iar invidia și dușmănia dintre membrii familiei sunt cauza lor principală.

3. Cum a apărut invidia între frați? Ce anume a determinat comiterea acestui act criminal? Ce rol a avut invidia? Geneza 37

Este greu de crezut că niște frați au putut să fie atât de cruzi! Oare nu s-au gândit deloc la efectul faptei lor asupra tatălui lor? Ei s-au lăsat pradă invidiei și au sfidat orice regulă a bunului simț și, mai mult decât atât, orice regulă a respectului și a moralității. Ce lecție puternică avem aici despre pericolul în care ne poate pune această emoție! Nu este de mirare că una dintre porunci îi este dedicată ei (vezi Exod 20,17).

Fapta aceasta a adus multă suferință asupra fraților lui Iosif și asupra tatălui lor. În același timp, ei au stat permanent cu teama că el se va răzbuna după moartea tatălui lor, Iacov (Gen. 50,15). Însă Iosif s-a purtat cu ei cu o noblețe deosebită și le-a spus: „Fiți fără teamă; căci sunt eu oare în locul lui Dumnezeu?” (vers. 19) Iosif a înțeles că datoria lui era să-i ierte pe cei care l-au nedreptățit și să se încreadă în mila și în dreptatea lui Dumnezeu.

Viața lui Iosif a fost asemănată cu viața lui Isus Hristos. Invidia i-a determinat pe frații lui Iosif să îl vândă ca sclav; unii preoți și conducători erau invidioși pe Domnul Isus și invidia aceasta i-a determinat să acționeze împotriva Lui. Iosif a fost vândut unor străini; Domnul Isus a fost vândut vrăjmașilor Lui. Iosif a fost acuzat pe nedrept și trimis la închisoare din cauza curăției lui; Isus a fost acuzat pe nedrept și a fost respins din cauza neprihănirii Lui. Iosif s-a purtat cu frații lui cu noblețe și bunătate; și Mântuitorul i-a iertat pe dușmanii Lui. Faptele rele comise împotriva lui Iosif au dus în cele din urmă la bine; la fel, tot răul făcut de oameni Domnului Isus s-a transformat în bine pentru omenire.

Ce suferință a adus în viața ta invidia? Ce ai învățat din aceste experiențe? Ai fost invidios pentru niște lucruri care mai târziu ți s-au părut neînsemnate și fără rost? Ce lecție ar trebui să învățăm din astfel de experiențe?

Un exemplu clasic este invidia lui Saul pe David. Saul era rege, era conducătorul întregii națiuni. Avea totul la dispoziție și totuși invidia și-a făcut loc în sufletul lui, întunecându-i-l. Sau poate că, de fapt, invidia a scos la lumină ceva ce se afla deja în sufletul lui.

4. Cum s-a purtat Saul cu David, la început? 1 Sam. 18,1-5

Faptele lui Saul arată că, la început, el a avut o atitudine pozitivă față de David, fiindcă i-a oferit cel mai înalt loc în armata lui. De asemenea, dacă ținem cont de atitudinea fiului lui Saul față de David, înțelegem că David se bucura de favoarea familiei regale.

5. Ce anume l-a determinat pe Saul să-și schimbe atitudinea? 1 Sam. 18,6-9. Întâlnim des acest tip de schimbare în atitudinea oamenilor, în general?

În ultima parte a capitolului 18 din 1 Samuel, vedem cât de distructivă a devenit invidia lui. Saul a ajuns să întrebuințeze tot felul de înșelăciuni și de presiuni ca să scape de David, dar fără succes. Tocmai lucrul de care se temea cel mai mult devenise clar că se va întâmpla în cele din urmă!

Invidia generează o serie de emoții negative: stimă de sine scăzută, ură, suspiciune, frică, vinovăție și mânie. Lui Saul îi era frică de David, așa cum se menționează de câteva ori în capitol. Probabil, se temea că David va deveni cel mai mare erou în Israel. Însă cel mai mult îi era teamă, „pentru că Domnul era cu David și se depărtase de la el” (1 Samuel 18,12).

În cazul în care Dumnezeu ne-a părăsit, frica este întemeiată. Însă frica lui Saul era sporită de faptul că „Domnul era cu David” (vers. 12). Saul nu a reușit să aplice la situația lui principiul logic al lui Gamaliel: „Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; dar dacă este de la Dumnezeu, n-o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că luptați împotriva lui Dumnezeu” (Fapte 5,38.39). Dacă Dumnezeu a binecuvântat un om, nu are niciun rost să fim invidioși sau să căutăm să-l facem să sufere. Dumnezeu îl va binecuvânta în continuare.

Atitudinea lui Saul a fost total greșită, dar o putem înțelege ușor. Care este reacția imediată pe care o ai atunci când cineva pare a-ți amenința poziția? Lăși totul în seama Domnului sau începi să pui la cale un plan pentru a-l anihila?

6. Care este calea pe care a ales-o Saul? Ce învățăm de aici? 1 Samuel 19

La început, Saul a acționat discret și în secret pentru a înlătura presupusul pericol pe care îl reprezenta David. Dar când nu a reușit așa, a acționat deschis, fără să-și mai ascundă intenția de a-l ucide. Probabil că, la început, nu și-a imaginat că va ajunge atât de departe. Așa se întâmplă de obicei: în clipa în care am făcut primul pas pe calea păcatului, nu ne putem închipui unde ne va duce ea.

Uciderea lui David a devenit pentru el o obsesie. Sentimentele negative, apărute când femeile au cântat vitejia lui David, s-au transformat în atacuri directe asupra vieții acestuia. În cap. 18 și 19 sunt opt tentative clare de ucidere a lui David (săvârșite fie de alte persoane, la porunca lui Saul, fie de Saul însuși).

Restul istorisirii este trist, întrucât lucrurile s-au înrăutățit tot mai mult pentru Saul. Pe măsură ce ura și invidia lui creșteau, el a devenit tot mai suspicios, obsedat de gândul uciderii și de frica de filistenii. El a ajuns să ucidă optzeci și cinci de preoți ai Domnului, mulți bărbați, femei și copii din Nob (1 Sam. 22,17-19), pentru că aceștia trecuseră de partea lui David.

Îngrozit de atacul filistenilor, Saul l-a întrebat pe Domnul ce să facă. Însă el se îndepărtase deja foarte mult de Dumnezeu, refuzase de prea multe ori sfatul divin și, în consecință, nu a mai primit niciun răspuns. De aceea, el a ales să consulte un duh rău prin intermediul unei vrăjitoare, o practică pe care el însuși o interzisesse. El chiar s-a plecat cu fața la pământ și s-a închinat duhului rău care se dădea drept Samuel (1 Sam. 28,14). Acesta a fost începutul sfârșitului pentru el, fiindcă a doua zi și-a pierdut viața împreună cu fiul lui, în lupta împotriva filistenilor (1 Sam. 31), așa cum fusese avertizat de duhul rău, evident o manifestare demonică.

Saul a lăsat ca invidia să prindă rădăcini și a pășit pe cărarea spre apostazie și spre distrugere totală. Ceea ce este mai rău este faptul că păcatul i-a produs suferință și lui, și familiei lui. Păcatul ne aduce destule neplăceri atunci când ne rănește la nivel individual. Însă rareori se întâmplă ca răul și suferința să nu se extindă dincolo de granițele familiei. În cele mai multe cazuri, faptele noastre rele îi afectează și pe cei din afara cercului familiei.

Priviți la cazurile analizate până acum. În fiecare situație, invidia și consecințele ei au acționat pe termen lung și, foarte probabil, nu așa cum a anticipat cel care a nutrit această emoție. Așadar, cât de important este să căutăm, prin harul lui Dumnezeu, să murim față de eu în clipa în care această emoție urâtă răsare în inima noastră!

7. Ce a înțeles Pilat? Mat. 27,18

8. Treci în revistă primele 11 capitole din Matei pentru a-ți aminti ce a făcut Isus. Ce anume i-a deranjat pe conducătorii iudei la Isus? Matei 12,14. Cum se explică reacția lor? Ce ne spun faptele lor despre ceea ce aveau ei în inimă? Ce reacție ai fi avut tu însuși, dacă ai fi trăit în vremea aceea?

Preoții de seamă și conducătorii erau oameni cu vază și respectau Legea cu minuțiozitate. Însă ei supuneau viața religioasă unei analize atât de amănunțite, încât pierdeau din vedere scopul religiei. Isus le-a oferit israeliților (inclusiv conducătorilor religioși) o imagine proaspătă cu privire la evlavie, în care a inclus vestea bună a mântuirii. Dar ei au încercat să-L distrugă, în loc să-I mulțumească pentru că a încercat să-i abată de la calea spre ruină.

Cât de adesea ne lăsăm orbiți de invidie și nu observăm lucrurile evidente! Isus făcea pentru ei multe minuni, vindecări, scotea demonii și ne este greu să înțelegem de ce contemporanii Lui puneau la îndoială faptul că El era Dumnezeu. Dovezile pe care le-a oferit ar fi trebuit să fie mai mult decât convingătoare (vezi Mat. 11,4,5).

Oamenii de rând, fiind probabil mai conștienți de nevoia lor, au avut față de Isus o atitudine mai deschisă decât conducătorii religioși, care se temeau că Isus va schimba starea existentă a lucrurilor și că le va pune în pericol pozițiile. Ei aveau de ce să se teamă de influența lui Isus, întrucât învățătura Sa era foarte diferită de a lor și solia Sa era foarte atrăgătoare! Însă, din nefericire, preocuparea lor de a-și păstra puterea și influența o întrecea pe aceea de a cunoaște și a urma Adevărul.

Faptul că erau mânați de invidie nu a rămas ascuns. Potrivit cu Matei 27,18, până și Pilat le cunoștea motivele, atât de binecunoscute ajunseseră ele. Conducătorii religioși erau atât de orbiți de invidie, încât erau convinși că apărau credința de un impostor care ducea poporul în rătăcire. Dacă ar fi venit cu umilință și credință înaintea Domnului, în loc să îngăduie ca invidia să le stăpânească mintea, ei ar fi evitat calea care i-a dus în cele din urmă la pierzare veșnică. Să aplicăm învățăturile acestea la împrejurările în care trăim și să învățăm din greșelile lor!

„Satana a fost odată un înger onorat în cer, alături de Hristos. Fața sa, ca și a celorlalți îngeri, era plină de blândețe și exprima fericirea. Fruntea sa era înaltă și lată, arătând o mare inteligență. Înfățișarea sa exterioară era perfectă; purtarea, nobilă și maiestuoasă. Dar când Dumnezeu I-a spus Fiului Său «să facem om după chipul și înfățișarea Noastră», Satana a fost invidios pe Isus. El a dorit să fi fost consultat în privința creării omului și, pentru că nu i se ceruse sfatul, s-a umplut de invidie și de ură. Dorea să primească cele mai înalte onoruri în cer, alături de Dumnezeu.” – Ellen G. White, *Experiențe și viziuni*, pag. 145

„Un mare defect al caracterului lui Saul era dorința lui de a fi lăudat. Trăsătura aceasta pusese stăpânire pe mintea și faptele lui; totul era caracterizat de această dorință după laudă și înălțare de sine. ... Era ambiția lui Saul aceea de a fi cel mai prețuit dintre toți oamenii și, când se cânta imnul acesta, în inima împăratului s-a aprins convingerea că David câștigase inima poporului și că va domni în locul lui. Saul și-a deschis inima făcând loc duhului invidiei, prin care sufletul lui a fost otrăvit.” – Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pag. 650

Întrebări pentru discuție

1. Pentru câte lucruri trebuie să fim recunoscători? De ce este important să ne gândim la aceste lucruri și nu la problemele noastre?
2. Poate invidia să fie bună vreodată? Poate ea să fie un punct de plecare pentru dezvoltarea personală? Argumentează.
3. Gândește-te la personajele biblice din studiul de săptămâna aceasta care au dat dovadă de invidie: îngerul cu poziția cea mai înaltă din cer, împăratul lui Israel, conducătorii religioși din Israel. Cu toții dețineau poziții înalte și erau privilegiați. Cu toate acestea, ei s-au lăsat stăpâniți de invidie și au cules roadele ei amare. Putem deduce de aici că invidia este o problemă a inimii, a sufletului, și nu un rezultat al împrejurărilor? De ce ajunge un om care se bucură de multe privilegii să se lase măcinat de invidie?
4. Ellen White a scris în *Patriarhi și profeți* (vezi citatul de mai înainte) că „un mare defect” al caracterului lui Saul era dorința lui de a fi lăudat. Doar un „mic” defect și iată unde s-a ajuns! Ce înțelegem de aici despre pericolul de a nu ne birui toate slăbiciunile de caracter? Ce făgăduințe biblice îți dau speranța și încurajarea că biruința asupra acestor defecte este posibilă?

O biserică vie! (prima parte)

Biserica Adventistă din Salo (Finlanda) era pe cale să dispară, ca multe alte biserici. O mână de credincioși în vârstă se străduiau să țină biserica deschisă. De ani de zile nu mai fusese niciun botez. Membrii trebuiau să decidă: aveau să lase biserica să moară sau aveau să facă totul pentru a o readuce la viață?

Membrii s-au rugat să fie iertați pentru concepțiile lor înguste și I-au cerut lui Dumnezeu să îi scoată din mentalitatea lor egoistă și să le dea puterea să slujească altora. Au hotărât să devină o biserică iubitoare și au început să lucreze cu oamenii pe care ar fi trebuit să-i invite la biserică de mult timp.

Un pastor din alt oraș i-a învățat cum să lucreze cu oamenii și cum să-și împărtășească eficient credința. El i-a învățat cum să țină studii biblice cu mai multă deschidere și toleranță și i-a îndemnat să se gândească la noi metode de slujire, în care să-și folosească talentele și darurile spirituale primite de la Dumnezeu.

Membrii au organizat o expoziție de sănătate, la care au participat foarte mulți oameni încă din prima zi. Cu această ocazie, membrii i-au invitat pe vizitatori să participe la prelegerile cu titlul *Cunoaște-L pe Isus*. Eforturile lor au dat roade și, în câteva luni, trei femei s-au alăturat bisericii, în primul botez oficiat după atâția ani! În primul an, s-au botezat 12 persoane. S-a dus vestea că biserica era din nou activă și câțiva adventiști din alte zone ale țării au venit să ajute la reînvierea ei. În trei ani, numărul de membri s-a dublat.

– Învățăm să fim mai iubitori și să ne folosim darurile spirituale pentru lucrarea lui Dumnezeu, ne mărturisește un membru. Fiecare dintre noi am găsit un loc în planul lui Dumnezeu pentru biserica Sa. Avem acum o bucurie comună și un scop comun, și anume acela de a mări familia lui Dumnezeu.

Biserica lor crește în continuare, pe măsură ce oamenii care au nevoie de speranță și de dragoste se întâlnesc cu cei care pot să le ofere speranță și dragoste. Helena ducea o luptă aprigă cu alcoolul. Doctorii i-au spus să renunțe, ca să nu moară. Într-o zi, a venit la biserică neinvitată și mirosind a alcool. Mama ei fusese adventistă, spunea ea, și de aceea a venit. Membrii bisericii au primit-o bine și au avut grijă de nevoile ei. I-au făcut vizite și au încercat să I-l arate pe Isus prin purtarea lor. Astăzi, Helena nu mai consumă alcool și s-a schimbat total. S-a botezat și a devenit o misionară puternică pentru Isus.

Atte Helminen este președintele Uniunii Finlandeze.